

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 13C/209/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814201818
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8814201818.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou Mgr. Annou Monokovou v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, p r o t i žalovanému: L. F., O.. XX.XX.XXXX, XXX XX F. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42343828, zast. JUDr. Jaroslava Oravcová, advokát, Advokátska kancelária, Dobrianskeho 1651, Vranov nad Topľou o zaplatenie 920,23 eur s prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 142,77 eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 920,23 eur spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,065% denne a úrokom z omeškania vo výške 2,525% ročne zo sumy 45,01 eur od 16.09.2010 do 23.09.2010, zo sumy 15,01 eur od 24.09.2010 do 14.11.2010, zo sumy 45,01 eur od 16.10.2010 do 14.11.2010, zo sumy 30,02 eur od 15.11.2010 do 21.11.2010, zo sumy 0,02 eur od 22.11.2010 do 23.11.2010, zo sumy 45,01 eur od 16.11.2010 do 23.11.2010, zo sumy 10,03 eur od 24.11.2010 do 19.01.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.12.2010 do 19.01.2011, zo sumy 10,04 eur od 20.01.2011 do 27.02.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.01.2011 do 27.02.2011, zo sumy 16,30 eur od 28.02.2011 do 21.03.2011, zo sumy 10,05 eur od 22.03.2011 do 23.03.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.02.2011 do 23.03.2011, zo sumy 10,06 eur od 24.03.2011 do 19.04.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.03.2011 do 19.04.2011, zo sumy 10,07 eur od 20.04.2011 do 30.05.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.04.2011 do 30.05.2011, zo sumy 10,08 eur od 31.05.2011 do 19.06.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.05.2011 do 19.06.2011, zo sumy 10,09 eur od 20.06.2011 do 27.06.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.06.2011 do 27.06.2011, zo sumy 5,10 eur od 28.06.2011 do 20.07.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.07.2011 do 20.07.2011, zo sumy 5,11 eur od 21.07.2011 do 24.07.2011, zo sumy 45,01 eur od 16.08.2011 do 22.08.2011, zo sumy 44,52 eur od 16.09.2011 do 19.09.2011, zo sumy 44,03 eur od 16.10.2011 do 15.11.2011, zo sumy 44,03 eur od 16.11.2011 do 24.11.2011, zo sumy 0,01 eur od 16.04.2012 do 21.06.2012, zo sumy 45,01 eur od 16.05.2012 do 21.06.2012, zo sumy 25,02 eur od 22.06.2012 do 21.08.2012, zo sumy 45,01 eur od 16.06.2012 do 21.08.2012, zo sumy 20,03 eur od 22.08.2012 do zaplatenia, zo sumy 45,01 eur od 16.07.2012 do zaplatenia, zo sumy 45,01 eur od 16.08.2012 do zaplatenia, zo sumy 810,18 eur od 20.08.2012 do zaplatenia, tak, že tento úrok z

omeškania a tá to zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 840 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a z tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 840 eur len 8,75% ročný úrok z omeškania zo sumy 920,23 eur a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodil tým, že dňa 29.07.2010 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300031483 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 840 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach vo výške 45,01 eur v termínoch splatnosti dohodnutých v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 1, napokon zaplatil len sumu 970,19 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky o viac ako tri mesiace, bolo mu doručené oznámenie o uplatnení práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru z dôvodu omeškania. Oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka bolo žalovanému doručené dňa 02.03.2011. V súlade s ust. § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 19.08.2012, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, t.j. sumu 920,23 eur.

Žalovaný požiadal o možnosť úhrady dlžnej sumy v splátkach.

Vedľajší účastník na strane žalovanej oznámil podaním zo dňa 14.04.2014, že vstupuje do konania na podporu žalovaného v súlade s ust. § 93 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Vo vyjadrení k žalobe uviedol, že podľa zmluvy o revolvingovom úvere bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 840 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v splátkach po 45,01 eur a to v 42 mesačných splátkach, pri ročnej úrokovej sadzbe úveru 70,02% a ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len RPMN) vo výške 66,80%. Uvedená výška RPMN je zavádzajúca a nepresná nakoľko reálna výška RPMN za úver vo výške 840 eur predstavuje výšku 74,74%. Nesprávnym uvedením RPMN v zmluve o revolvingovom úvere došlo zo strany žalobcu k porušeniu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) a podľa § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch má byť predmetný úver bezúročný a bez poplatkov. Zároveň poukázal na skutočnosť, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa citovaného zákonného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného údaj konečnej splatnosti úveru, výška počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V súlade s ustanovením § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch absencia uvedenej náležitosti nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve o revolvingovom úvere absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru. Počet a výška splátok úveru je samostatnou náležitosťou, ktorú nemožno stotožňovať s chýbajúcim údajom o konečnej splatnosti úveru. Nie je postačujúce, že uvedený údaj je uvedený v listine označenej ako Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi. Predmetná listina nie je zmluvou o poskytovaní spotrebiteľského úveru, nenachádza sa v nej podpis žalovaného. Takýto spôsob uzatvárania spotrebiteľského úveru je možné považovať za nekalú praktiku žalobcu. Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014. V zmluve o revolvingovom úvere je síce uvedená mesačná splátka 85,15 eur v počte 36 mesiacov, s termínom splátky 24. deň v mesiaci, avšak z uvedeného nevyplýva aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok iných poplatkov. Rovnako aj v Oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi žalobca uviedol celkovú splátku úveru, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky. V ďalšom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Cdo/26/2011 zo dňa 26.04.2012, 1 MCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009. Vo vzťahu k zmluvnej pokute, ktorý si žalobca nárokuje podľa čl. 14 ods. 14.1 zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere uviedol, že uvedené zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere nie sú žalobcom podpísané, preto pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon. Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy súdy už v minulosti judikovali, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade bod 13 zmluvy o revolvingovom úvere) ide aj vtedy ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. Neprijateľná inkorporačná doložka nemohla privodiť viazanosť zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere. V danom prípade nie je splnený predpoklad platného dojednania zmluvnej pokuty v písomnej forme, nesplnenie ktorej má za následok absolútnu neplatnosť v zmysle ust. 40 ods. 1 OZ.

Žalovanému ako to vyplýva z karty klienta boli poskytnuté finančné prostriedky v celkovej výške 719,42 eur, z ktorých žalovaný jednotlivými splátkami zaplatil sumu vo výške 970,19 eur. Predmetný úver je nielenže splatený ale je aj preplatený o sumu vo výške 250,77 eur.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a to zmluvou revolvingovom úvere, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., oznámením o zosplatení, oznámením veriteľa o schválení úveru, kartou klienta, vyjadrením žalobcu a vedľajšieho účastníka, výpoveďou žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaný uviedol, že je pravdou, že so žalobcom uzavrel zmluvu o revolvingovom úvere, v tom čase bol zamestnaný, preto si myslel, že úver bude riadne splácať. Čo sa týka zmluvy, vedel, že je tam dojednaný aj vysoký úrok, no keďže peniaze potreboval, tak bol ochotný zaplatiť aj takýto vysoký úrok. Žalobcu kontaktoval preto, lebo už predtým mal u neho úver, alebo manželka, alebo niekto z rodiny. Zmluvu vypisovala pravdepodobne pani, ktorá vystupovala za túto spoločnosť, nakoľko písmo v zmluve nie je jeho, podpis na zmluve je však jeho, zmluvu riadne podpísal. Úver potom riadne splácal a to v splátkach po cca 45 eur, koľko presne zaplatil nevie, splácať prestal v čase, kedy sa stal nezamestnaný, pričom nezamestnaný je už asi dva roky. Nepamätá si presne, koľko vybral na základe tejto zmluvy, splátky uhrádzal asi do leta 2012, kedy sa stal nezamestnaný a potom prestal úver splácať. Môže byť, že bolo splatených 970 eur ako udáva žalobca. Manželka je na opatrovateľskom príspevku, zabezpečuje celodennú starostlivosť ich synovi. Ich príjem do rodiny predstavuje len opatrovateľský príspevok 280 eur a on už dostáva len 40 eur dávku v hmotnej núdzi a to je celý príjem, ktorý do rodiny majú. Z toho musia platiť elektrinu, plyn, vodu, čo je mesačne cca 200 eur, potrebujú ešte finančné prostriedky na zabezpečenia stravy, splácajú ešte aj iné záväzky voči nebankovým spoločnostiam, takže v žiadnom prípade by nebol schopný zaplatiť sumu, ktorú žalobca od neho požaduje naraz a v takom prípade žiada o možnosť splátok.

Vo vyjadrení k žalobe právny zástupca žalobcu uviedol, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300031483 uzavretej dňa 29.07.2010 bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 840 eur. Predmetný úver spolu s úrokom za jeho poskytnutie mal žalovaný uhradiť v 42 mesačných splátkach vo výške 45,01 eur splatných vždy v dohodnutý termín splatnosti. Žalobou uplatnený nárok predstavuje sumu 920,23 eur, pričom ide o súčet čiastočne neuhradenej splátky č. 22 vo výške 20,03 eur a neuhradených celých splátok č. 23 až 42 (á 45,01 eur). Predmetom konania je zaplatenie poplatkov či nárokov ako sú zahrnuté v splátke- splátka istiny a úroku. Každou splátkou sa uhrádzala časť istiny (časť vo výške 25,01 eur) časť úroku (20 eur). Žalobca si uplatňuje zmluvnú pokutu na základe čl. 14- Sankcie, uvedený v zmluvných dojednaniach. Žalobca zdôrazňuje, že zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere (kde je uvedené aj ustanovenie o zmluvnej pokute) nepredstavujú samostatný dokument oddelený od zmluvy o revolvingovom úvere. Z textu zmluvy, konkrétne z bodu 13. zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že zmluvné dojednania sú nielen neoddeliteľnou súčasťou zmluvy (čo do právnej povahy), ale sú súčasťou zmluvy aj z hľadiska technického vyhotovenia danej zmluvy. V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka zachovaná je požiadavka na písomnú formu právneho úkonu, ak je listina obsahujúca právny úkon podpísaná konajúcou osobou. Zákon nevyžaduje aby jednotlivé strany tvoriace listinu o právnom úkone boli samostatne podpísované. Aj v súdnej praxi sa ustálil názor, že ak je listina o právnom úkone tvorená viacerými listinami (hárkami), potom na to, aby tvorili jednu listinu, musia byť tieto spojené tak, aby tvorili technickú jednotu (stanovisko NS SR sp.zn. Cpj. 33/01). A len listina ako celok má byť podpísaná. Keďže listina (v tomto prípade zmluva vrátane zmluvných dojednaní) je podpísaná, potom je zachovaná písomná forma aj pre dojednanie o zmluvnej pokute.

Medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom došlo dňa 29.07.2010 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300031483, na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru a oznámenia o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 29.07.2010. Podľa zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 840 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 42 splátkach po 45,01 eur. Ročná úroková sadzba úveru bola dohodnutá vo výške 70,02% a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania) sumu 1080,24 eur.

V zmysle bodu 7. zmluvy sa v ďalšom odkazovalo na úpravu obsiahnutú v dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, účastníci zmluvy prehlásili, že sa so zmluvnými dojednaniami zoznámili a nemajú k nim žiadne výhrady a zaväzujú sa ich dodržiavať.

Podľa bodu 13. zmluvy riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti/zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzavreli veriteľ a dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania. Zmluvné strany prehlásili, že si žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená z slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy.

Podľa bodu 1.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. (ďalej len „Zmluvné dojednania“) tieto vymedzujú vzťahy medzi spoločnosťou PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o. ako Veriteľom na strane jednej a Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 na strane druhej, ktoré vznikli v súvislosti s uzatvorením tejto Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej len „Zmluva o RÚ“).

Zmluva o RÚ sa uzatvára na predtlačenom formulári Veriteľa. Vyplnená Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru podpísaná Dlžníkom, Spoludlžníkom 1 a Spoludlžníkom 2 je návrhom na uzatvorenie Zmluvy o RÚ. Zmluva o RÚ je uzatvorená a nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 a Veriteľa (bod 2.1 Zmluvných dojednaní).

Podľa bodu 2.2 § 2 Zmluvných dojednaní Veriteľ je povinný odoslať Dlžníkovi Oznámenie Veriteľa o schválení úveru Dlžníkovi a jeden rovnopis Zmluvy o RÚ.

V zmysle bodu 3.1 Zmluvných dojednaní celková výška úveru bude Dlžníkovi oznámená v oznámení podľa čl. 2., ods. 2.2. tejto Zmluvy o RÚ. Celková výška úveru je spolu s úrokmi splatná v pravidelných splátkach, vo výške a časovom rozvrhnutí podľa platného splátkového kalendára.

Podľa bodu 5.1 Zmluvných dojednaní za poskytnutie úveru sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi úroky vo výške uvedenej v bode 6 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, ktoré sú splatné v mesačných splátkach spolu s istinou podľa splátkového kalendára uvedeného v bode 6.

Ako vyplýva z bodu 8.2 Zmluvných dojednaní Dlžník, Spoludlžník 1, Spoludlžník 2 sa zaväzujú poskytnúť úver podľa tejto Zmluvy o RÚ v dohodnutých termínoch splatnosti uhradiť na bankový účet Veriteľa. Splátka úveru s úrokom alebo iný peňažný záväzok Dlžníka, Spoludlžníka 1, Spoludlžníka 2 sa pre účely tejto Zmluvy o RÚ považuje za riadne splatený dňom pripísania príslušnej čiastky v plnej výške so správnym variabilným symbolom na bankový účet Veriteľa.

Z predloženej karty klienta súd zistil, že žalovanému bolo celkom vrátane revolvingov vyplatených 719,42 eur a splatená bola suma 970,19 eur.

Listom zo dňa 2.6.2013 označeným ako oznámenie o zosplatnení žalobca žalovanému oznámil, že suma omeškaných splátok je spolu 135,03 eur. Aktuálne omeškanie na najstaršej splátke je 74 dní. V prípade, že sa dostane do omeškania s úhradou s ktoroukoľvek z uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie lehota 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti.

V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských

zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že by na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorit oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka

je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o revolvingovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru žalovanému, ktorý sa ho zaviazal vrátiť za stanovených podmienok.

V zmysle úverovej zmluvy ako aj predloženej karty klienta žalobca vyplatil žalovanému sumu 719,42 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v mesačných splátkach po 45,01 eur, pričom podľa zmluvy a oznámenia o schválení úveru mal zaplatiť 42 splátok, teda spolu mala uhradiť 1890,42 eur. Je nepochybné, že žalovaný úver čerpal, no taktiež tento aj uhrádzal, aj keď nie riadne a včas.

Súd sa v ďalšom zaoberal sadzbou dohodnutého úroku z revolvingu, ktorá, ako je uvedené v bode 6. zmluvy ako aj v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, predstavovala 70,02 % ročne.

Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (42 splátok) v júli 2010 činil úrok 12,64 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako päťnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi viac ako 5 násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnutý úver je z uvedeného dôvodu bezúročný.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 vo veci žalobcu Profi Credit Slovakia s.r.o. o nárok na zaplatenie zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

Žalobca skutočne poskytol žalovanému úver v sume 719,42 eur a žalovaný splatil žalobcovi sumu 970,19 eur, teda je zrejmé, že žalovaný uhradil celú žalobcom poskytnutú istinu a pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru súdu nezostávalo iné ako žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého súd priznal žalovanému, ktorý mala vo veci plný úspech, právo na náhradu nákladov potrebných k účelnému uplatneniu práva proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal, keďže súd žalobu zamietol. Keďže žalovanému žiadne preukázateľné trovy nevznikli a ani mu zo spisu žiadne nevyplynuli, súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

Pokiaľ ide o rozhodovanie o trovách vo vzťahu žalobca a vedľajší účastník na strane žalovaného, jeho nárok na náhradu trov konania sa odvíja od úspechu, resp. neúspechu účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje.

Trovy vedľajšieho účastníka spočívali len v trovách právneho zastúpenia, tak ako ich vyčíslil jeho právny zástupca, pričom tarifnou hodnotou na účely určenia odmeny za jeden úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „cit. vyhl.“) bola suma 920,23 eur.

Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávajú z odmeny za dva úkony právnej služby po 51,45 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie) podľa § 13a ods. 1 písm. a), c) cit. vyhl., teda odmena spolu 102,90 eur, režijný paušál, a to za 2 úkony v roku 2014 po 8,04 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., spolu v sume 16,08 eur a k tomu DPH vo výške 20% v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl., teda 20% zo sumy 118,98 eur (odmena + režijný paušál), t.j. 23,79 eur. Takto trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 142,77 eur, na úhradu ktorých súd zaviazal žalobcu, ktorý vo veci úspech nemal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu